

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор
Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка

Євген СОБОЛЬ

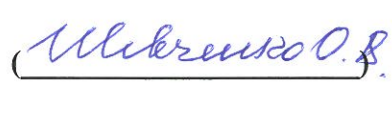
2023 р.

Навчальний план
програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників
за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура)

№ з/п	Назва модулів/тем	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Усього	у тому числі:	лекції		лабораторні
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1. Компетентнісний підхід до викладання предмета «Фізична культура» в контексті положень «Нової української школи»								
1.1	Особистісно-орієнтована модель освіти в Новій українській школі	0,2	6	4	4			2
1.2	Структурування змісту навчального матеріалу з фізичної культури на засадах інтегративного підходу	0,2	6	4	2		2	2
1.3	Ціннісно-світоглядний підхід у реалізації модельної навчальної програми "Фізична культура"	0,3	9	6	4		2	3
1.4	Проектування сучасного уроку фізичної культури на засадах компетентнісного та діяльнісного підходів	0,4	12	8	4		4	4
1.5	Психофізіологічні основи диференційованого підходу до фізичного виховання школярів	0,3	9	8	6		2	1
	Вихідне тестування (інші форми діагностування)	0,1	3					3
		1,5	45	30	20		10	15
	Фактична тривалість навчання			30				

Керівник навчання
за програмою

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор

Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка

_____ Євген СОБОЛЬ

«26» серпня 2023р.

**Програми навчальних дисциплін
програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників у сфері
післядипломної освіти для осіб з вищою освітою
«Компетентнісний підхід до викладання предмета «Фізична культура» в
контексті положень «Нової української школи»**

Назва програми

Галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014.11 Середня освіта (Фізична культура)

**Модуль: Компетентнісний підхід до викладання предмета «Фізична
культура» в контексті положень «Нової української школи»**

**1. Назва навчальної дисципліни: Особистісно-орієнтована модель
освіти в Новій українській школі**

Цільовий компонент: Визначити концептуальні положення та ключові підходи (компетентнісний, інтеграційний, діяльнісний) Нової української школи (НУШ).

Ознайомити з теоретико-методологічними засадами особистісно-орієнтованої освіти. Визначити особливості реалізації особистісно орієнтованої моделі освіти в умовах НУШ.

Окреслити підходи вітчизняних і зарубіжних вчених щодо особистісно орієнтованого навчання, розкрити особливості та умови його впровадження в освітньому середовищі НУШ.

Визначити особливості реформування системи фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти у відповідності до концепції «Нова Українська школа». Змоделювати можливості реалізації особистісно орієнтованого та компетентнісного підходів у фізичному вихованні школярів в НУШ.

Змістовий компонент: Основні концепти НУШ: змістовий, ціннісно-світоглядний, технологічний. Сутність компетентнісного, інтеграційного та діяльнісного підходів в НУШ. Теоретико-методологічні засади особистісно орієнтованої освіти. Особистісно орієнтована модель освіти в НУШ,

заснованої на ідеях дитиноцентризму. Особистісно орієнтоване навчання: технології реалізації. Основи реформування системи фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти у відповідності до концепції «Нова Українська школа». Реалізація особистісно орієнтованого та компетентнісного підходів у фізичному вихованні школярів в НУШ.

Процесуальний компонент: *форми:* лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації з викладачами, підготовка авторських розробок (індивідуальних, колективних проєктів), фахове тестування (комплексне діагностування); *засоби:* пакет спеціалізованого хмарного програмного забезпечення **Google Workspace for Education**, комплект мультимедійного обладнання, комплекс навчально-методичного забезпечення, пакет ліцензійного програмного забезпечення.

Результативний компонент:

- уміння застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні в контексті положень «Нової української школи»;
- уміння аналізувати сучасні освітні тенденції, використання набутих знань в професійній діяльності для їхньої практичної реалізації;
- оволодіння методичними особливостями викладання варіативних модулів;
- володіння методикою розвитку рухових умінь і навичок в інноваційних видах рухової активності;
- упровадження сучасних видів рухової активності в освітній процес з фізичного виховання учнів;
- використання діяльнісних методів навчання у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

Список рекомендованої літератури

1. Баханов К. Організація особистісно-орієнтованого навчання. Вид. група Основа, 2008. 159 с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості: У2. Кн. 1: Особистісно-орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади: Наук. Видання. К.: Лебідь, 2003. 280 с.
3. Дубасенюк О.А. Теоретико-технологічні засади впровадження особистісно орієнтованого підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього вчителя. *Професійна педагогічна освіта: особистісно орієнтований підхід : монографія* / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. С. 14-40.
4. Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О. С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А. та інші). К., 2022 р. Режим доступу: <http://surl.li/cvfwy>
5. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ.: Літера ЛТД, 2019. 208 с.
6. Підласий, І. П. Нова українська школа і педагогіка співпраці (учителі та технології). *Управління школою*. 2020. № 10-12. С. 98–99.

7. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249613934>
8. Сидоренко В.В. Нова українська школа: концептуальні орієнтири / матеріали методологічного семінару з онлайн-трансляцією «Освітньо-філософські засади Нової української школи», 18 жовтня 2017 року, м. Київ, Україна м. Київ, Україна. Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/708457/>
9. Сороколіт Н. Можливості реалізації ключових компетентностей Нової української школи у фізичному вихованні школярів. Спортивний вісник Придніпров'я. 2019. № 3. С. 167–174.
10. Сороколіт Н. С. Компетентнісний підхід у фізичному вихованні. *The XIV International Science Conference «Current issues of science and education»*, 2021. С. 146–152.

Інформаційні ресурси:

<https://mon.gov.ua/ua>

<https://www.kmu.gov.ua/>

<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

2. Назва навчальної дисципліни: Структурування змісту навчального матеріалу з фізичної культури на засадах інтегративного підходу

Цільовий компонент: Розкрити сучасні підходи до реалізації змісту освіти в умовах діяльності «Нової української школи». Проаналізувати особливості інтегрованих уроків для формування в учнів знань та понять в процесі реалізації основоположних завдань з фізичної культури.

Змістовий компонент: Інтегрований підхід до реалізації концептуальних положень «Нової української школи» на заняттях фізичною культурою. Технологія стратегії активності й оптимізму як ефективний шлях до систематичних занять фізичними вправами та зміцнення здоров'я. Педагогічні умови, закономірності та принципи навчання школярів в умовах інтегрованого підходу.

Процесуальний компонент: форми: лекції, семінари, практичні заняття, самостійна робота, консультації з викладачами, підготовка авторських розробок (індивідуальних, колективних проєктів та випускних творчих робіт), конференція з обміну досвідом, «круглий стіл»; засоби: презентація, інформаційні технічні засоби навчання, нормативні документи в галузі фізичної культури.

Результативний компонент:

- Здатність до професійного самовдосконалення: професійна самоосвіта, особистісне зростання, проєктування подальших особистих освітньо-професійних траєкторій;
- Уміння організовувати науково-методичну та інноваційну діяльність в системі освіти;
- Можливість аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями

навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання;

- Здатність формувати мотивацію до навчальної діяльності використовуючи різноманітні засоби і методи фізичного виховання в процесі проведення різних форм занять з фізичного виховання;
- Використання міжпредметних зв'язків як основи інтегрованого навчання фізичній культурі.

Список рекомендованої літератури:

1. Єрмолова В. М., Іванова Л. І., Дерев'янка В. В. Навчаємо граючись : метод. посіб. для вчителів фіз. культ. загальноосвіт. навч. закл. Київ : ЛТД, 2012. 208 с.
2. Здорова школа : довідник шкіл сприяння здоров'ю Львівщини : навч. посіб. Ч. 1 / уклад. О. І. Шиян, Ю. О. Павлова ; Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. Львів : Кольорове небо, 2013. 150 с.
3. Кібальник О. Я. Підвищення рухової активності підлітків з використанням занять фітнесом оздоровчого спрямування : навч.-метод. посіб. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2006. 48 с.
4. Круцевич Т. Ю. Концепция системы физического воспитания в общеобразовательных школах. *Теория і методика фізичного виховання і спорту*. № 2. 2015. С.72–80.
5. Міхеєнко О. І. Загальна теорія здоров'я : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2017. 156 с.
6. Стратегия в области физической активности для Европейского региона ВОЗ, 2016–2025 гг.. Копенгаген: Европейское региональное бюро Всемирной организации здравоохранения; 2016. Режим доступа: <http://www.euro.who.int/ru/publications/abstracts/physicalactivity-strategy-for-the-who-european-region-2016-2025>.
7. Теорія і методика фізичного виховання : підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту : у 2 т. / Т. Ю. Круцевич та ін., 2-ге вид. переробл. та доп. Національний університет фізичного виховання і спорту України, вид-во «Олімп. л-ра», Київ, 2019. Т. 1. 392 с.
8. Фізична культура в школі: навчальна програма для 5–9 класів загальноосвіт. навч. закладів. Київ : Літера ЛТД, 2018. 368 с.
9. Язловецька О. В., Шевченко О. В. Педагогіка фізичного виховання та спортивної діяльності : навч. посіб. Харків : 2018. 404 с.
10. Язловецький В. С., Маркова О. В., Язловецька О. В. Новітні технології у фізичному вихованні та спорті : навч. посіб. Кіровоград : Поліграфічне підприємство «Ексклюзив-Систем», 2014. 204 с.

Інформаційні ресурси:

<https://mon.gov.ua/ua>

<https://www.kmu.gov.ua/>

<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

3. Назва навчальної дисципліни: Ціннісно-світоглядний підхід у реалізації модельної навчальної програми «Фізична культура».

Цільовий компонент: Розкрити сучасні підходи до реалізації культурних цінностей та активної громадської позиції учнів. Визначити ціннісні орієнтації учнів щодо використання фізичних вправ як одного з головних чинників здорового способу життя. Проаналізувати рівень мотивів та інтересів учнів до занять фізичними вправами.

Змістовий компонент: Сучасні інноваційні психолого-педагогічні технології, форми, методи та засоби навчання фізичним вправам. Реалізація ціннісного ставлення учнів до занять з фізичної культури. Створення умов для забезпечення гармонійного фізичного та психічного розвитку учнів у контексті положень «Нової української школи».

Процесуальний компонент: форми: лекції, семінари, практичні заняття, самостійна робота, консультації з викладачами, підготовка авторських розробок (індивідуальних, колективних проєктів та випускних творчих робіт), конференція з обміну досвідом, «круглий стіл»; засоби: презентація, діагностичні методи дослідження; спортивний інвентар та обладнання.

Результативний компонент:

- уміння застосовувати сучасні методи у фізичному вихованні в контексті положень «Нової української школи»;
- уміння аналізувати сучасні освітні тенденції, використання набутих знань в професійній діяльності для їхньої практичної реалізації;
- володіння методикою розвитку рухових умінь і навичок в інноваційних видах рухової активності;
- упровадження сучасних видів рухової активності в освітній процес з фізичного виховання учнів.

Список рекомендованої літератури:

1. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання: наук.-метод. посібн. Київ: ІЗМН, 1998. 204 с.
2. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы: учебн. пособие. СПб: Издательство «Питер», 2000. 512 с.
3. Опитувальники оцінки стану психоемоційної сфери. Навчальні матеріали онлайн. / [Електронний ресурс]. Режим доступу :https://pidruchniki.com/90297/meditsina/opituvalniki_otsinki_stanu_psihoemotsinoi_sferi
4. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» / [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/npas/249613934>.
5. Сундукова І.В. Основи психологічного супроводу професійної діяльності вчителя фізичної культури: навч.-метод. посібн. Кропивницький, 2019 69 с.

6. Шапар В.Б. Психологічний тлумачний словник. Харків: Прапор, 2004. 640с.

7. Шиян О.І., Сороколіт Н.С., Турчик І.Х. Здорова школа: рухова активність: навч-посіб., Львів: Кольорове небо, 2013. 84 с.

Інформаційні ресурси:

<https://mon.gov.ua/>

<https://bookap.info>

4. Назва навчальної дисципліни: Проектування сучасного уроку фізичної культури на засадах компетентнісного та діяльнісного підходів

Цільовий компонент:

Проаналізувати компетентнісний потенціал галузі фізичне виховання; окреслити ключові компетентності та можливості їх реалізації у фізичному вихованні школярів. Визначити особливості сучасного уроку в контексті компетентнісного та діяльнісного підходів (основні вимоги, етапи). Моделювання уроку з фізичної культури на основі компетентнісного підходу.

Змістовий компонент:

Компетентнісний підхід – основа модернізації сучасного освітнього процесу. Компетентнісний потенціал галузі «фізкультурна освіта» Сучасний урок в контексті компетентнісного підходу. Практична реалізація компетентнісного підходу на уроках. Формулювання та створення завдань компетентнісного характеру.

Моделювання уроку з ФК на основі компетентнісного та діяльнісного підходів. Мета і результат уроку в контексті компетентнісного підходу. Складання плану-конспекту уроку, укладання план-схеми самоаналізу уроку.

Реалізація ключових компетентностей під час уроку з фізичної культури.

Процесуальний компонент: форми і методи: лекції, семінари, практичні заняття, самостійна робота, мозковий штурм, дискусія, консультації з викладачами, підготовка авторських розробок (індивідуальних, колективних проєктів та випускних творчих робіт), конференція з обміну досвідом,»; засоби: презентація; сучасні нормативно-правові акти щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивної підготовки, реформування системи освіти в контексті положень «Нової української школи».

Результативний компонент:

- уміння застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні в контексті положень «Нової української школи»;
- уміння організовувати педагогічну діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проектування, оцінювання тощо);
- уміння аналізувати сучасні освітні тенденції, використання набутих знань в професійній діяльності для їхньої практичної реалізації;

- володіння методикою розвитку рухових умінь і навичок в інноваційних видах рухової активності;
- упровадження сучасних видів рухової активності в освітній процес з фізичного виховання учнів.

Список рекомендованої літератури:

1. Бойчук Ю. Д. Компетентнісний підхід як основа модернізації сучасної освіти. Освітній простір. Глобальні, регіональні та інформаційні аспекти : наук. метод. журн. Чернівці: Черемош, 2013. Вип. 13. С. 130-135.
2. Закон України «Про освіту»/[Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://base.kristti.com.ua/?p=5895>
3. Іваній І. Компетентнісний підхід до професійної підготовки вчителя фізичної культури. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. № 1(21), 2013. С. 43-47.
4. Луговий В. І. Компетентності та компетенції: поняттєво-термінологічний дискурс. Вища освіта України. № 3 (додаток 1). Тематичний випуск «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології». К. : Гнозис, 2009. С. 8-14.
5. Моїсеєв С. О., Гузар В. М., Шалар О. Г. Концептуальні засади розвитку предметних компетентностей учнів 1-4 класів на уроках фізичної культури в НУШ. *Педагогічний альманах: збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2019. Випуск 43. С. 45-56.*
6. Нова українська школа: поради для вчителя / Під заг. ред. Н.М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.
7. Орешкіна О. В. Сучасні форми організації навчання. Управління школою. 2020. № 1-3. С. 23-26
8. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. Київ: АСХ, 2004. 192 с.
9. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249613934>
10. Сидоренко В.В. Нова українська школа: концептуальні орієнтири / матеріали методологічного семінару з онлайн-трансляцією «Освітньо-філософські засади Нової української школи», 18 жовтня 2017 року, м. Київ, Україна м. Київ, Україна. Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/708457/>
11. Фізична культура в школі: навчальна програма для 5–9 класів загальноосвіт. навч. закладів. Київ : Літера ЛТД, 2018. 368 с.
12. Якимчук О. Компетентнісний підхід в освіті: українські реалії. Вища освіта України. 2020. № 3. С. 19–25

Інформаційні ресурси:

<https://mon.gov.ua/ua> - сайт Міністерства освіти і науки України
<https://www.kmu.gov.ua/> - Сайт Кабінету міністрів України
<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> - сайт Міністерства освіти і науки України “Нова Українська школа”

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti> - сайт Міністерства науки і освіти України “Державні стандарти”.

https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/ -

Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року : розпорядження КМУ № 988-р від 14.12.16 року.

https://znayshov.com/News/Details/navchalno-metodychni_posibnyky_dlia_pedagogichnykh_pratsivnykiv - Навчально методичні посібники для педагогічних працівників

5. Назва навчальної дисципліни: Психофізіологічні основи диференційованого підходу до фізичного виховання школярів.

Цільовий компонент: Розкрити шляхи диференційованого підходу до фізичного виховання школярів на основі визначення їхніх психофізіологічних особливостей. Проаналізувати вплив властивостей нервових процесів на роботу функціональної системи забезпечення організму киснем на показники серцево-судинної і дихальної систем школярів. Особливості регламентації рухової активності у залежності від характеру і ступеня виявлення окремих факторів ризику захворювань.

Змістовий компонент: Визначити вікові особливості функціональної рухливості та сили основних нервових процесів у школярів. Індивідуальні особливості нервової системи як критерій відбору для спеціальних занять фізичною культурою й спортом. Роль фізичного виховання в адаптації дітей до навчання у школі. Визначення об’єму та інтенсивності навантажень. Зняття пульсової кривої уроку фізичної культури з урахуванням властивостей нервових процесів.

Процесуальний компонент: форми: Лекції, семінари, практичні заняття, самостійна робота, консультації з викладачами, підготовка авторських розробок (індивідуальних, колективних проєктів та випускних творчих робіт), конференція з обміну досвідом, «круглий стіл»; засоби: презентація, обладнання для забезпечення практичних занять.

Результативний компонент:

- уміння застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні в контексті положень «Нової української школи»;
- уміння аналізувати сучасні освітні тенденції, використання набутих знань в професійній діяльності для їхньої практичної реалізації;
- упровадження диференційованого підходу до фізичного виховання школярів на основі визначення їхніх психофізіологічних особливостей в освітній процес з фізичного виховання учнів;
- використання методик з виявлення індивідуальних властивостей нервових процесів.

Список рекомендованої літератури:

1. Закон України «Про освіту» / [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://base.kristti.com.ua/?p=5895>
2. Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах. Постанова Кабінету Міністрів від 09 серпня 2017 р. № 588.
3. Неворова О.В. Оздоровча спрямованість і шляхи оптимізації фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку. Методичний посібник. Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2007. – 100 с.
4. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» / [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/npas/249613934>.
5. Формування мотивації до навчальної діяльності майбутніх учителів фізичної культури. Наук. вісн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К.Д. Ушинського: зб. наук. пр. Одеса : ПНПУ ім. К.Д. Ушинського, 2017; ISSN 2414-4645 (Online); ISSN 2311-8466 (Print). Вип. 8'2017/CLXI. С. 150–157. (у співавторстві). Видання у Web of Science.
6. Підготовка майбутнього вчителя фізичної культури до роботи з попередження шкідливих звичок учнів: [навч.-метод. посіб.]. [2-е вид., переробл. і доп.]. Кіровоград : ПП «С-Прінт-2012», 2016. 215 с.
7. Специфіка змін добової працездатності у дітей молодшого шкільного віку залежно від індивідуальних особливостей нервової системи. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : наук. часоп. : зб. наук. пр. К : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 3К (97) 18. Серія (15). С. 365-368.

Інформаційні ресурси:

<https://mon.gov.ua/ua>

<https://www.kmu.gov.ua/>

В.о. завідувача кафедри
теорії і методики фізичного
виховання, доцент

Ольга ШЕВЧЕНКО